

İŞ'TE İZ BIRAKANLAR

Asım Aslan aaslan@ekonomist.com.tr

Türkiye, geleceğini bu gençlerle kurgulayacak

Önceki hafta, ABD'nin Boston kentinde Türk Amerikan Bilim İnsanları ve Akademisyenleri (TASSA) tarafından gerçekleştirilen konferansı izledim. 'Beyin göçü'nün kalbindeyim yani. Onlarca bilim insanı ve bilim insanı olmaya aday gençlerle konuşma fırsatı buldum.

Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği'nin (AİFD) davetiyle bir grup gazeteci ile birlikte izlediğimiz bu konferans, bende iki etki yarattı. Birincisi Koç Üniversitesi'nin 2005 yılı mezuniyet töreninde konuşmasını heyecanla dinlediğim Prof. Dr. Kenan Şahin'i bir kez de ABD'de dinlemenin keyfini yaşadım. İkincisi, kuşkusuz geleceğin Türkiye'sinin en etkin kanat önderleri olacak çok sayıda öğrenciyle tanıştım. Bunlara sonra değineceğim.

Prof. Dr. Kenan Şahin

Önce Kenan Şahin'den söz etmek istiyorum. Yine muhteşem bir konuşma yaptı. İlham verici ve vizyon koyucu bir bakış açısının ne demek olduğunu onu dinlerken bir kez daha anladım. Şahin'i dinlerken, bir yandan da salonda bulunan ve kariyerlerinin zirvesindeki bilim insanları ile genç öğrencileri de izledim. Hiçbir kelimeyi kaçırmak istemeyen bir ifadeleri vardı.

Kenan Şahin'in kariyeri

Kemal Şahin kim? Bilmeyenler için kısa bir özet yapayım. Tam adı Kenan Eyüp Şahin. Robert Kolej'e 1950'lerin ortasında Aydın'dan çiftçi bir ailenin çocuğu olarak geliyor. 1961 yılında okulu bitirdiğinde Boston'daki, o yıllarda bugünkü kadar ünlü olmayan MIT'ye

Ayşe Duygu Kaçar

ODTÜ mezunu. Mimar. Yüksek lisansını da ODTÜ'de yapmış. ABD'ye karşılaştırmalı deprem araştırmaları yapmak için gitti. Şu anda George Washington Üniversitesi'nde çalışmalarını sürdürüyor. Bu çalışmayı bitirdiğinde Türkiye'ye dönecek. Kaçar, "Önemli bir binikimle döneceğimi ve ülkeye daha faydalı olacağımı düşünüyorum" diyor.

Sıla Kurugöl

ODTÜ Elektrik Elektronik mezunu. Yüksek lisansını Bilkent'te yapmış. Doktorasını ise Boston'da bulunan Northeastern Üniversitesi'nde aynı alanda gerçekleştirmiş. Şu anda öğretim üyesi olarak üniversitenin aynı bölümünde sürdürüyor. Dönüş için henüz erken diyor. Fakat gözleminde ülke hasretli var.

Demet Şentürk

Denizlili orta halli bir ailenin kızı. Büyükbabasının ısrarı ile daha orta okula dayken ABD'ye gitti. Florida Üniversitesi'nde gıda üzerine lisans yapmış. Şu anda Northeastern Üniversitesi'nde mikrobiyoloji alanında yüksek lisans yapıyor. Seçtiği dalın Türkiye'ye dönüşünü zorlaştırdığını üzülerek söylüyor.

Cihan Yılmaz

Burada okumak için mutlaka Boğaziçi, ODTÜ mezunu olmak gerekmiyor. Cihan Yılmaz, Yeditepe Üniversitesi Makine Mühendisliği'nden mezun olduktan sonra, 2006 yılında gitmiş Boston'a. Nano teknoloji alanında yüksek lisans yapıyor. Eğitimini tamamladıktan sonra en kısa sürede Türkiye'ye dönmeyi düşünüyor.

(Massachusetts Institute of Technology- Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) burslu olarak kabul ediyor. Cebinde 50 dolarla başlayan ABD macerasını, bilimsel kariyerin en yüksek noktası olan PhD ile taçlandırıyor.

Şahin, sonra da MIT'de uzun süren bir öğretim üyeliği dönemi yaşadı. 1982 yılında sadece bin dolarlık sermaye ile kurduğu Kenan SYS, kısa sürede dünyanın en etkin teknoloji (yazılım) şirketlerinden biri oldu ve Şahin'in şirketini Lucent Technologies tam 1,5 milyar dolar ödeyerek, 1999 yılında satın aldı.

İnovasyon önemi

Şahin'in konuşması son birkaç yılın pek moda kavramı 'inovasyon' odaklıydı. Özetle "Sıkıldım ben bu inovasyondan" diyordu. Neden mi? Buyurun kendi ağzından bunun nedenlerini dinlemeye...

"İnovasyon dönemi geçti. Artık uygulama dönemini yaşıyoruz. Herkes inovasyon peşinde koşuyor. Peki, size sormak istiyorum. Kaçınız patent süresi dolmuş fikirleri araştırıyorsunuz. Keşif mi istiyorsunuz? İşte size sonsuz bir saha. Artık herkese açık olan ve hala parlaklığından bir şey kaybetmemiş fikirleri bulun ve uygulamaya geçin.

Bugün bakıyorum birçok doktora öğrencisi 'Ben yeni bir şey keşfetmeliyim' düşüncesiyle stres içinde eğitimini sürdürüyor. Enerjisini harcıyor. Uygulamayı birçok es geçiyor. Oysa uygulamanın, birçok yeniliğin çekirdeği olduğunu vurgulamak isterim. Ben Türkiye'ye şunu öneriyorum. Bazı kaliteli şeyleri alalım ve uygulamaya geçelim.

Bu kadar fikir ve yenilik peşinde koşuyor da peki kim uygulayacak bunları? İşte soru bu. Ve bence gerçek yaratıcılık burada yatıyor. Ben doktora öğrencilerimi, uygulamaya yönlendirmek isterdim. Her alanda geçerli bu söylediklerim."

Genç beyinlerle tanışın

TASSA için ilginç bir değerlendirme de yapan Kenan Şahin,

bu kurumu bir otoyola, öğrencileri de çekirdeklere benzetti. Şahin, TASSA'ya Türkiye'den çekirdekleri almasını, ABD'de işlemlerini ve sonra da verimli olanları Türkiye'ye geri göndermesini önerdi.

Şahin'in 'Verimli çekirdek' olarak nitelendirdiği birçok gençle görüştim orada. Bu gençlerden kimilerinin profilini bu hafta yayınlıyorum. Kalanı için gelecek haftayı bekleyebilirsiniz.

Yalçın Bilal

Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'ni 2002 yılında bitirdikten sonra 2005 yılında İTÜ'de aynı konuda yüksek lisans yapmış. Hemen ardından Boston'a Northeastern Üniversitesi'ne doktora için gelmiş. Şu anda üniversitede araştırma görevlisi olarak çalışıyor. Dönüş için "Henüz erken" diyor.

Ece Eseller

ODTÜ İnşaat Fakültesi'ni bitirdikten sonra 2002 yılında Boston'a Northeastern Üniversitesi'ne gelmiş. Master ve doktora-sını aynı alanda yaptıktan sonra bugün yarı dönemli öğretim üyesi olarak çalışmalarını sürdürüyor. Deprem konusunda araştırmaları sürüyor. 2009 yılı için dönüş planları var.

Kerim Eken

Johns Hopkins Üniversitesi'nde Biyomedikal Mühendislik okuyor. Seçtiği konunun Türkiye'ye dönüşünü zorlaştırdığını farkında. Fakat Türkiye'yi izliyor ve sağlık alanındaki teknolojik gelişme ve uygulamaların farkında. Bu nedenle her geçen yıl dönüş için biraz daha umutlanıyor.

Burak Erem

Daha bebekken (2 yaşında) geldiği Boston'da şimdi Northeastern Üniversitesi'nde elektrik mühendisliği okuyor. Önce lisansını sonra da aynı bölümde masterını tamamlamış. Şu anda doktora yapıyor. Biyomedikal kardiyografi alanındaki doktorasını tamamladıktan sonra akademik kariyer yerine çalışma hayatına atılacak.